

Kesälehti

KAUHAVAN KAUPUNGIN KESÄLEHTI 2023

Alahärmän koulukampus valmistuu

Kauhavan kaupunki on vuosien ajan rakentanut ja remontoanut kouluja. Alahärmän koulukampus valmistuu tämän vuoden aikana. Tammikuussa 2024 käyttöön otettavassa koulussa on perinteiset luokkahuoneet, harmoninen värimaailma ja hyvä sisäilma.

Alahärmän uuden koulukampuksen rakentaminen on edennyt aikataulussa.

– Urakoitsija luovuttaa rakennuksen marraskuun loppuun mennessä. Opetuskäytössä koulu on tammikuussa 2024, kertoo rakentamispäällikkö **Maria Annala** Kauhavan kaupungilta.

Koulun sisätiloja tehdään parhaillaan. Seinät on juuri maalattu ja kesällä työn alla on betonilattioiden pinnoitus.

– Pääosin on tehty massalattioita, joka on hengittävä materiaali. Samaa materiaalia on käytetty muissakin kouluissa.

Kustannusarvio on 12,2 miljoonaa euroa. Pääsuunnittelija on Arkkitehtitoimisto Jorma Paloranta Oy. Annala kehuu rakennusarkkitehti **Sanna Hautamäen** käsialaa ja työtapaa.

– Hautamäki on osallistunut aktiivisesti projektiin työmaavaiheessakin ja on ollut mukana työmaakokouksissa. Hänellä on hyvä värisilmä ja pidän muutenkin hänen tyylistään, Annala kehuu.

Väriä rakennuksesta tosiaan löytyy. Ulkopuolella on punainen tiili ja monet sisäänkäynnit ovat tunnistettavissa eri väreillä.

– Väriin mukaan on helppo ohjata oikealle sisäänkäynnille. Yläkoulun puolella on käytetty

Ruokalassa on avaraa ja valoisa. Koululaiset ja opettajat astuvat uuden koulun ovista tammikuussa 2024.

okraa ja muita luonnonläheisiä, murrettuja värejä ja vaaleita sävyjä.

Ruokasalissa akustiikkamateriaalina käytetään puurimoituksia. Samantyyppisiä ratkaisuja on muun muassa Lappajärven koulussa, jonne tämän koulun opettajat kävivät tutustumassa.

Hankesuunnitteluvaiheessa käytiin Annalan mukaan paljon pedagogiikkaan liittyvää pohdintaa.

– Suunnittelussa on kuunneltu opettajia. Tämä on aika lailla perinteinen koulu, jossa luokat

ovat omissa tiloissa ja opetus tapahtuu pääosin luokassa.

Koulussa on seitsemän alakoulun luokkaa. Toisessa kerroksessa on kaksisarjaisen yläkoulun opetustilat.

– Rakennuksessa on eri siipiä, on kirjaston siipi ja kädentaidon siipi, jossa pidetään ylä- ja alakoululaisten valinnaisten aineiden eli muun muassa tekstiilityön, teknisen työ ja kotitalouden opetusta.

Alahärmän kampuksen erityispiirteenä on se, että tiloja löytyy myös toiminta-alueittain

Alahärmään valmistuvaan koulukampukseen tulee tilat myös kirjastolle.

opiskeleville. Toiminta-alueittain järjestettävä opetus on tarkoitettu pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille, joilla on vaikea vamma tai muu vakava sairaus.

– Käytännöllisyyttä näihin tiloihin on haettu muun muassa henkilönostimilla. Pihasuunnittelussakin tämä kohderyhmä otetaan huomioon.

Melko alkuvaiheessa mat-

kaan tuli pieni mutka. Runkovie-märi jouduttiin uusimaan. Uutta putkea on maassa nyt noin sadan metrin verran.

– Viemärit oli tehty 1960-luvulla, joten ne olisi pitänyt uudistaa joka tapauksessa. Se oli järkevää tehdä nyt ennen kuin pihan rakentaminen aloitetaan, Annala perustelee.

Alahärmän koulukampuksen yhteyteen tulee myös muita kuin

koulun tiloja. Rakennukseen sijoittuvat hammashoitola ja kouluterveydenhoitaja sekä kirjasto.

– Ajatuksena on, että tilat ovat kuntalaisten käytössä monipuolisesti. Tiloja on varattu myös musiikkiopistolle ja lisäksi Härmä Areenan yhteyteen valmistuu väestönsuoja, johon sijoitetaan kuntosali. Kuntosali otetaan käyttöön jo tänä syksynä koulujen alkaessa.

Ylihärmään tulee uusi yläkoulu

Ylihärmään valmistui vuoden 2022 alussa alakoulu, joka on jo täydessä käytössä. Sen jatkoksi tulee yläkoululaisille uudisrakennus, jossa on kuusi perusopetuksen luokkaa, liikuntasali, tarvittaessa salin näyttämöksi muunnettava musiikkiluokka, teknisen työn luokat, kotitalous- ja kädentaitoluokat, kaksi erityisopetustilaa sekä väestönsuoja.

Uuden rakentamisen vaihtoehtona oli vanhan saneeraus, josta kuitenkin päätettiin luopua. Yläkouluosio valmistuu vuoden 2024 loppuun mennessä.

Ylihärmässäkin tapahtuu. Aikataulun mukaan uusi yläkouluosio valmistuu vuoden 2024 loppuun mennessä. Piirros: Jukka Lahtinen/Arkkitehtitoimisto HML Oy

Pääkirjoitus

Kauhava joka päivä paremmaksi!

Kyllähän me se jo tiärehän, jotta Kauhava on paras paikka maailmassa, sen verran monta kertaa ainakin itse olen Sepo Hakalan repliikin Pohjanmaa-elokuvasta kuullut. Vaikka Kauhavan kaupunginjohtajuutta on takana vasta muutamia kuu-kausia, on Kauhavan kesä jo usean vuoden ajan ollut yksi omista kesänviettopaikoistani. Juhannuksena lähettiin tietenkin Kauhavalle Lentäjien juhannukseen!

Kauhavan kaupunginvaltuusto käsitteli kesäkuussa kaupungin päivitetyn kaupunkistrategian vuoteen 2030. Strategia-aineisto sisältää neljä pääkokonaisuutta, kaupungin arvot, vision sekä näiden lisäksi edunvalvonnan kärkiteemat. Näille pääkokonaisuuksille on asetettu 93 erilaista toimenpidettä, joiden kautta tavoittelemme asetettua visiota: Kauhava on tunnettu, yhteistyöhaluinen, yhtenäinen, teollisuus- ja palvelutoimintojen kehittyvä seutukaupunki pohjoisella Etelä-Pohjanmaalla.

Yhteistä näille kaikille toimenpiteille on se, että näiden kautta Kauhavasta tulee entisestäänkin parempi paikka asua, elää ja yrittää. Uutta on myös se, että olemme nostaneet esille viisi edunvalvonnan kärkeämme: Kauhavan lentokentän harjoitus- ja tukikohtakäytön vakiinnuttaminen, kauhavalaisen ruuan- ja energiatuotannon kehittäminen, liikenneyhteydet, osaava työvoima ja tietoliikenneyhteydet. Eikä vielä siinä kaikki. Se meriantura. On tulossa ruokalistoilta.

Nykypäivänä yhteisöllisyyden tarve on noussut voimakkaasti esiin. Teknologian kehittyminen, elämän nopeatempoisuus ja sosiaalinen media aiheuttavat sen, että kohtaamme kännykkämme useammin kuin oikean ihmisen. Kaverit ovat kasvoja Facebookin kaveriluettelossa, emmekä välttämättä tapaa heitä vuosikausiin.

Siksi on tärkeää, että meillä on tapahtumia, joissa voimme kokoontua jonkin yhteisen mukavan asian äärelle täällä Kauhavalla.

Kauhavan kesä on tänä ja ensi vuonna erityisen runsasväkinen. Kuluvana kesänä kesä-heinäkuun vaihteessa Suviseuroille osallistuvat täyttävät kiitotien, ja ensi vuonna Jukolan suunnistajat. Kauhavan kesämarkkinat, Härmäläiset Häjylyt, Ylihärmän Elotryskööt ja Finsumäen markkinat ovat muutamia esimerkkejä aktiivisten kaupunkilaisten vuosittaisista voimannäytöistä. Tapahtumiin kokoontuu väkeä läheltä ja kaukaa tapaamaan tuttuja.

Kauhavan kesässä on tapahtumia useita kymmeniä ja ne kaikki, sekä muu matkailutarjonta, löytyvät kaupungin matkailusivustolta www.visitkauhava.fi.

"Koska saa mennä pihalle avojaloon? – Sittekkö ku paarma pörrää ja aurinko paistaa kenhähä?" Toivotan kaikille lukijoille lämmintä ja aurinkoista kesää!

Vesa Rantala
kaupunginjohtaja

Kauhavan kaupungin kesälehti 2023

Kustantaja: Kauhavan kaupunki

Tuotanto: Komiat-lehti/I-Mediat Oy
sekä Kauhavan kaupunki

Taitto: I-Mediat Oy

Painopaikka: Botnia Print OyAb

Anna palautetta: kehityskeskus@kauhava.fi

Kortesjärven koulun pihalle pulkkamäki

Kortesjärven yhtenäiskoulun pihaa viimeistellään kahdessa vaiheessa. Pihan rakennustöiden aikatauluun vaikuttaa uuden koulurakennuksen yhteyteen rakennettava kuntosali.

Kauhavan kaupunki viimeistelee Kortesjärven uuden yhtenäiskoulun piha-alueita tänä kesänä. Pihan rakentaminen tuo uudelleen sijoittelua eri toimintoille. Piha asfaltoidaan ja välitunti-alueet kunnostetaan.

– Vanhan puukoulun paikalle tehdään pulkkamäki. Esikoulun ja pienten alakoululaisten piha

tulee olemaan Pappilantien puolella, kaupungin rakentamis- päällikkö **Maria Annala** sanoo.

Koulukuljetuksien linja-autoille tehdään pysyvä jättöalue liikuntatalon päätyyn Mannisentien liittymästä.

– Sinne tulee pysäköintikielto muille autoille koulutoiminnan ajaksi. Ilta-aikaan alue toimii liikuntatalon parkkipaikkana ku-

ten ennenkin.

Henkilöautoilla tuotavat oppilaat jätetään jatkossakin Jääkärintien puoleiselle pysähdys-alueelle.

– Samaiset liikennejärjestelyt olivat kokeellisesti käytössä viime lukuvuonna, ja sekä opettajat että liikennöitsijä toivoivat, että näin jatketaan. Ainoastaan päiväparkkeeraajat pitää saada

pois linja-autopaikalta.

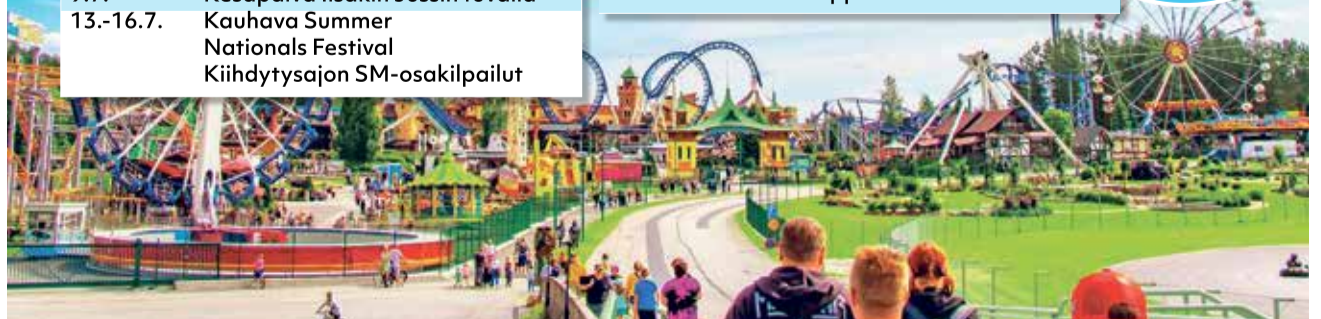
Annala kertoo, että Kortesjärven uuden kuntosalin urakka on parhaillaan laskennassa.

– Syksyllä on tarkoitus aloittaa sen rakentaminen niin, että kuntosali otettaisiin käyttöön maaliskuussa 2024. Uuden kuntosalin puoleinen piha Huvilatie- varressa viimeistellään rakentamisen valmistuttua.

2023 KAUHAVAN kesätapahtumat

12.-17.6.	Kauhavan kädentaitoviikko	22.7.	Äänialloilla musiikkitapahtuma
16.-17.6.	Kauhavan 49. Kesämarkkinat	23.7.	PowerParkin ravit
16.-17.6.	Puukkofestivaalit	28.7.	Suvi Teräsniskan konsertti
17.6.	Konsertti lentokonepuistossa: Ilmavoimien Big Band solistina Sami Saari	29.-30.7.	Kauhava Motor Show
17.6.	PuukkoBlues	10.8.	Porin Prikaatin valatilaisuus
23.6.	Unico - JM Juhannus Kärppämäen radalla	11.8.	Powerparkin ravit
23.6.	Kalantorpan juhannusjuhla	11.-12.8.	Power Truck Show (sis. SM Tractor & Truck Pulling, Suomen vahvin mies & nainen)
23.-24.6.	PowerParkin Juhannus	11.-12.8.	PowerPark Power Night
23.-24.6.	Nordic King juhannusravit	14.-20.8.	Ylihärmän Elotryskööt
25.6.	Kauhavan raviradan juhannusravit	19.8.	Vahvin Reserviläinen kilpailu
27.6.-3.7.	Kortesjärven Suvipäivät	19.8.	Kauhava Air Show
28.6.-18.7.	Onnelan kesäteatteri: Pieni pyhiinvaellus	26.8.	Finsumäen Markkinat
30.6.-3.7.	Suviseurat	26.8.	Sivuluisurock
7.-8.7.	Drift Masters European Championship	26.-27.8.	XMEAL Asfalttisprint
7.-9.7.	Härmäläiset Häjylyt 50. juhlavuosi	1.-3.9.	Kiihdytysajon SM-finaali
9.7.	Häjylyajot Jokkiskisat	8.-10.9.	PowerPark Horse Show 2.
9.7.	Kesäpäivä lisäkin Jussin tuvalla	9.9.	Huvikauden päättäjäiset PowerPark
13.-16.7.	Kauhava Summer Nationals Festival Kiihdytysajon SM-osakilpailut	23.-24.9.	MPK Hela23-harjoitus
		24.9.	JM-Kärppämäki

visitkauhava.fi

Uuden keskuskeittiön vetäjä Leena Savola ja ruokapalvelupäällikkö Eeva-Liisa Kero käväisivät toukokuussa keskuskeittiön tontilla, jossa rakennustyöt olivat jo hyvällä alulla.

Rakentamisessa noudatetaan Kauhavan kaupungin kestävän kehityksen strategiaa.

Kokki Tarja Erkinheimo hämmentää soppaa Alahärmän koulukeskuksen keittiöllä, josta tulee yksi yhdeksästä palvelukeittiöstä uuden keskuskeittiön valmistuttua.

Keskuskeittiön rakentaminen pääsi vauhtiin

Kauhavan koululaisten ravitsevat ateriat valmistetaan tällä hetkellä hajautetusti, mutta syksyllä 2024 saadaan käyttöön moderni keskuskeittiö. Alahärmään rakennettavan keskuskeittiön lisäksi joka kaupunginosassa toimivat jatkossa palvelukeittiöt.

Uusien koulujen lisäksi kouluruoka saa uuden aikaiset puitteet. Härmäntien varressa alkoivat maanrakennustyöt toukokuun puolivälissä. Tontti on kaupungin oma.

Rakennukseen tulee 508 neliometriä ja kustannusarvio on noin kolme miljoonaa euroa. Kokonaisurakoitsija on Rakennusliike Jaskari ja pääsuunnittelija on Päivi Ihamäki PPG Oy:ltä Virroilta, Kauhavan kaupungin rakentamispäällikkö Maria Anala kertoo.

Suunnittelussa on kuultu käyttäjien mielipiteitä. Kauhavan kaupungin ruokapalvelupäällikkö Eeva-Liisa Kero on käynyt tutustumassa erilaisiin ratkaisuihin yhdessä suunnittelutyöryhmän kanssa.

Arkkitehdillä on oma osamisensa ja meillä omamme. Suunnittelussa on ollut mukana Damico Oy, ja yhdessä olemme katsoneet tilojen riittävyttä ja toimivuutta muun muassa siten, että kylmä-, valmistus-, pakkaus- ja jäädytystilaa on riittävästi sekä myös sen, että kylmiö, josta ruoat lähtevät sekä koneet ja laitteet ovat toiminnallisesti oikein sijoiteltuna.

Kulkureitit pitää olla Keron mukaan hyvin suunniteltuja, että ruoan valmistus, jäädytys ja kuljetus toimivat saumattomasti.

Ruokaa valmistetaan viitenä päivänä viikossa ja kuljetetaan kahtena tai kolmena päivänä palvelukeittiöille.

Rakenteilla oleva keskuskeittiö vaatii uudenlaisten toimintatapojen omaksumista.

Uutta on cook and chill -menetelmä (kypsennä ja jäädytää). Käytännössä se tarkoittaa sitä, että ruoka valmistetaan keskuskeittiöllä, jäädytetään ja kuljetetaan kylmäkuljetuksena palvelukeittiöille. Palvelukeittiöillä ruoka lämmitetään ja tarjoillaan ruokailijoille, Kero kertoo.

Ruokia voidaan valmistaa myös kylmävalmistuksena. Silloin esimerkiksi keiton kiinteät raaka-aineet kuljetetaan keskuskeittiöltä palvelukeittiöille, jossa lisätään neste, kypsennetään ja laitetaan tarjolle.

Uuden toimintatavan myötä ja omavalvonnan kannalta uusi toimintatapa on parempi, koska ruokia ei kuljeteta pitkiä matkoja kuumana. Ruoan maku ja ulkonäkö säilyy parempana, ruokaturvallisuus on parempi, sekä ruoka on tasalaatuista.

Toimintatavan muutos on iso ponnistus ruokapalveluille. Reseptiikka, ruokalista, omavalvontajärjestelmä ja tuotannonohjausjärjestelmä menevät uusiksi. Vanhat reseptit eivät enää ole toimivia, vaan reseptit täytyy uudelleen suunnitella, testata ja muokata uudelle toimintame-

netelmälle sopiviksi ja jokaisen ruoan säilyvyys tulee testata. Menetelmän käyttöönottoon pyydetään myös terveysviranomaisten apua ja hyväksyntä ennen, kuin toiminta voi alkaa.

Keron mukaan syksyllä alkaa ruokalistasuunnittelu, johon osallistetaan asiakkaat kouluilta ja päiväkodeista maistattelemalla heille uusia ruokia ja kysymällä heidän mielipiteitään.

Keittiön henkilöstö tarvitsee uudesta toimintatavasta myös koulutusta, joka alkaa syksyllä. Uudistetulla ruokalistalla haetaan uusia tuulia ja makuja, jotka maistuvat nykyajan lapsille ja nuorille sekä aikuisille, unohtamatta ravitsemisuosituksia. Listalle haetaan lähi- tai lähellä tuotettua ruokaa, tuttuja makuja ja suosikkiruokia.

Sitten, kun toimitaan täydellä teholla, kaupungissa on yhdeksän palvelukeittiötä ja lisäksi neljä jakelukeittiötä.

Jakelukeittiöihin ruoka toimitetaan lähimpänä olevasta palvelukeittiöstä. Jakelukeittiöt sijaitsevat Voltin koululla, Hakolan päiväkodissa, Päiväkotihyppiksessä Kauhavalla ja Saateenkaarentuvan päiväkodissa Korttesjärven koulukeskuksessa.

Palvelukeittiöt toimivat Alahärmän koulukeskuksessa ja Metsäkulman päiväkodissa, Ylihärmän koulukeskuksessa ja päiväkodissa, Kauhavan koulu-

Kauhavan keskuskeittiön julkisivu Härmäntien suuntaan/Suunnittelutalo PPG Oy/Päivi Ihamäki

keskuksessa, Kosolan koululla, Kirkkorannan päiväkodissa ja Tiheikön päiväkodissa sekä Korttesjärven koulukeskuksessa.

Uuden keskuskeittiön myötä työntekijämäärä hieman vähenee, koska valmistuskeittiöitä on yksi aiemman neljän sijaan.

Tämä malli helpottaa nykyistä työllisyystilannetta, koska työntekijätilanne on heikentynyt.

Tällä hetkellä koko ruokapalveluiden henkilöstömäärä on noin 30. Keittiöissä työskentelee kokkeja ja ruokapalvelutyöntekijöitä sekä kaksi ruokapalveluvastaavaa, jakelukeittiöillä työskentelee palvelutyöntekijät, joille kuuluu ruokailun hoitamisen ja tiskaamisen lisäksi laitoshuol-

tajan tehtävät kohteessa. Nimikeisiin tulee jonkin verran muutosta.

Uuden keskuskeittiön vetäjäksi tulee Leena Savola ja työntekijöitä siellä on 5-6. Minä jatkan palvelupäällikkönä, Kero sanoo.

Muutosta on tuonut 1.1.2023 alkaen myös se, että kaupungin keskuskeittiö vastaa ainoastaan koulujen ja päiväkotien ruokahuollosta, kun sosiaali- ja terveyspuolen ruokapalvelut hoitaa hyvinvointialue.

Kero kertoo, että uusi keskuskeittiö säästää kustannusten lisäksi ympäristöä.

Kehittämällä tuotantoa ja muuttamalla toimintatapaa saadaan säästöjä. Kuljetukset

vähenevät, kun kaikki valmistetaan yhdessä keittiössä. Astianpesuaineita kuluu vähemmän. Hävikki vähenee, kun ruokaa voidaan valmistaa erissä. Ruoka on tämän ansiosta myös tasalaatuista: kaikissa erissä on saman verran sattumia, Kero luettelee.

Rakentamisessa noudatetaan Kauhavan kaupungin kestävän kehityksen strategiaa.

Kestävät ratkaisut näkyvät keskuskeittiön kohdalla niin, että energiaa tuottavat aurinkopaneelit, keittiössä on energiatehokkaat koneet ja laitteet sekä led-valaistus. Kaukolämpö tuotetaan uusiutuvalla energialla ja pienillä päästöillä. Keittiön osalle tulee ilmastointikatko.

Kaupungin 60 puistoa kutsuvat tekeviä käsiä

Kaupungin maa-alueiden hoitaminen on teknisen toimen vastuulla. Hyvä puoli on, että työtä riittää. Yhdyskuntatekniikan päällikkö **Raimo Rajala** kertoo, että paljon on tehty, mutta enemmän pitäisi vielä tehdä. Verovaroin tehtävä ympäristönhoito hyödyttää kaikkia, mutta tekijöistä määrärahat tuntuvat usein riittämättömiltä.

– Toisaalta se on täysin ymmärrettävää, kun ottaa huomioon kaupungin viime aikojen mittavat rakennusinvestoinnit. Hienoa, että ne on saatu vietyä eteenpäin, Rajala tuumaa.

Oman haasteensa tuovat toistaan erillään sijaitsevat taajamat. Puutarhuri **Sari Isoniemen** vastuulle kuuluvat puistot ja kiinteistöjen viheralueet.

– Vakituksessa työsuhteessa on yksi puutarhuri puolen vuoden ajan. Muut puistotyöntekijät, jotka aloittavat keväällä, ovat määräaikaisia. Koululaisia puistotyöhön on viime vuosina hakenut hyvin vähän, Isoniemi

kertoilee.

Ikäraja puistotyössä on 16 vuotta, koneiden käyttöön tarvitaan 18 vuoden ikä. Tekemistä riittää, kun kaupungin alueella on noin 60 puistoa.

Etelärannan asuinalue on hyvä esimerkki viihtyisästä alueesta. Sillalta länteen päin kulkee joen rannassa kävelytie hyvin hoidetun puiston läpi. Isoniemen mukaan hyvä suunnitelma koko jokivarren kunnostuksesta rautatiesillalta kirkolle saakka on jo olemassa.

– Osittain sitä on toteutettu. Etelärannan puiston lisäksi Iltakellon ranta, Kirkkotien kerrostalon ranta ja seurakunnan ranta on kunnostettu. Hienoa olisi, jos jokiranta avautuisi Etelärannan sillalta Kauhavan tien sillalle saakka. Mutta sekään ei riitä, että suunnitelma toteutetaan jollakin rahoituksella, resursseja tarvitaan myös jatkuvaan hoitoon, että alueet pysyvät siisteinä, Isoniemi muistuttaa.

Resurssien puitteissa kau-

Yhdyskuntatekniikan päällikkö Raimo Rajala ja puutarhuri Sari Isoniemi ovat tyytyväisiä jokirantamaisemaan Etelärannan alueella.

punki voi kunnostaa omia jokirantojaan, mutta yksityiset rannat ovat maaomistajien vastuulla.

Jokirantamaisemien kunnostusta toki riittää muuallakin kuin Kauhavan kaupunginosassa.

– Alahärmän taajamaan on suunnitteilla virkistysalue. Siltatien ja Mummankujan väliin, Lapuanjokea myötäillen, suunnitellaan Ruusukujaa, jonka varrella olisi nurmikkoa, niittyä ja

istutuksia, Rajala ja Isoniemi kuvailevat.

Raimo Rajalaa harmittaa asemaseutu ja monet muut taajamatontit, jotka tosin kesällä eivät ole niin pahoja kuin lehdettömänä aikana. Näille kaupunki ei voi tehdä mitään, koska ei omista tontteja.

– Historiallisesti arvokas asemarakenne rapistuu silmissä ja piha-alue on jo pahasti puskitunut. Se ei ole kaunista katsottavaa junasta tuleville matkus-

tajille. Valitettavasti valtiolla ei ole kiinnostusta hoitaa ympäristöä. Toki asemaseudulla on myös kaupungin aluetta, jota pitäisi kunnostaa.

– Kauhavan torin alueelta purettiin joitakin vuosia sitten vanha huoltoasema. Nyt se on lähinnä läpiajoaikkana. Siihen voisimme tehdä melko helposti nurmikentän. Toritapahtumille jäisi silti riittävästi tilaa, Rajala ehdottaa.

Kaupungilla on hyvin vähän

keinoja puuttua yksityisten tonttien siisteyteen, ellei kyseessä ole ympäröivän luonnon tai asutuksen vaarantuminen eli ympäristörikkomus. Asukkaiden toivotaankin itse huolehtivan ympäristöstään.

Käynnissä olevassa kaupungin pihakilpailussa valitaan vuoden siistein yrityspiha, kylä ja asuinalue. Kilpailun jälki tulee varmasti näkymään kaupungin ilmeessä jo lähiaikoina positiivisella tavalla.

Taajamametsä on virkistymisen paikka

Kauhavan kaupungin omistuksessa on noin 650 hehtaaria metsätalouksia. Näiden lisäksi kaupungilla on omistuksessa myös metsiä, jotka sijaitsevat taajama-alueilla.

Taajamametsillä on usein muitakin käyttötarkoituksia kuin metsätalous. Näitä metsiä kaupunkilaiset voivat käyttää ulkoillessaan. Hyvä esimerkki taajamametsästä on Kauhankangas Ylihärmän taajaman alueella, Pohjanmaanväylän ja Hakolan kylän välissä, lähellä entistä Härmän sairaalaa.

Avarassa ja valoisassa metsässä ristellee helpokulkuisia polkuja. Mäntyvaltaisessa metsässä on hyvä hengittää ja ulkoilla vaikka lasten ja koirien kanssa. Hiikkakangas on sateenkin jälkeen nopeasti kuiva. Metsässä kasvaa marjoja. Siellä voi kokea olevansa oikeassa metsässä, vaikka taustalla kuuluu taajamille tyypillistä liikennemelua.

Kaupungin uudelle maankäyttöasiantuntijalle **Aleksi Saukolle** Kauhavan metsät ovat ennestään tuttuja.

– Tulintähän toimeen metsänhoitoyhdistys Keskipohjan palveluksesta. Työpaikan vaihtoon houkutteli mahdollisuus toimenkuvan monipuolistamiseen

metsäasioita unohtamatta. Olen mukana esimerkiksi kaupungin ympäristölupiin ja vesilupiin liittyvien velvoitteiden seurannassa sekä avustamassa myös maanhankinnassa ja arvioinneissa.

Kaupungin maankäyttöasiantuntija Aleksi Saukko löytyy Ylihärmän palvelukeskuksesta, ellei ole maastossa.

Metsätalouksinsinöörin titteli ei nuorelle miehelle riitä, vaan hän haluaa laajentaa ammattitaitoaan.

– Opiskelen työn ohessa Jyväskylän ammattikorkeakoulussa luonnonvara-alan ylempää

AMK-tutkintoa biotalouden kehittämiseen liittyen, mistä sitten aikanaan valmistun agrologiksi.

Kannuksesta kotoisin olevan miehen kiinnostus metsään on lähtöisin kotoa.

– Meillä on kotona maatila ja pääsin isän mukana metsätöihin jo nuorena.

Kotona on vastassa iloisesti tervehtivä länsigöötanmaanympyrä Tytti. Seinäjoen suunnasta kotiin Lapuulle saapuu avopuoliso Laura, jolla myös työ liittyy metsään. Aktiivinen ja tomera paimenkoira kulkee pariskunnan mukana retkillä.

Jokamiehen oikeus mahdollistaa metsissä kulkeutumisen jalan, hiihtäen tai pyöräillen sekä marjojen ja sienien keräämisen ilman maanomistajan lupaa. Sen sijaan esimerkiksi esimerkiksi puiden kaatamiseen tapauksessa saa kaataa tai vahingoittaa toisen metsässä luvatta.

– Edes kuivunutta tai kaatunutta puuta ei saa ottaa omaan käyttöön ilman maanomistajan lupaa, Saukko selventää.

– Kaupungilta voimme taustatietoja antaa lupia kaupungin omistamien puiden kaatamiseen esimerkiksi silloin, kun taloon on asennettu aurinkopaneeleja ja kaupungin puut

Kauhankankaan taajamametsään on helppo tulla ulkoilemaan. Hyvin hoidettu mäntyvaltainen metsä on Aleksi Saukon mielestä tärkeä osa pohjalaista sielunmaisemaa.

varjostavat niitä liikaa. Yksittäisiä puita emme lähde automaattisesti kaatamaan itse asukkaiden pyynnöstä, vaan pyrimme isompien kokonaisuuksien suunnitteluun ja hoitamiseen yhdellä kertaa. Asemakaava-alueella puiden kaataminen on myös luvanvaraista, joten puutarhuri **Sari Isoniemen** kannattaa olla yhteydessä, kun esimerkiksi omia tonttipuita suunnitellaan kaadettavaksi asemakaava-alueella.

Kauhavan kaupungin metsät ovat tällä hetkellä PEFC-metsäsertifioituja eli kaupunki on sitoutunut harjoittamaan ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä metsätaloutta.

Saukon on tarkoitus kartoit-

taa lähivuosina myös kaupungin myynnissä olevien tonttien ja niiden lähivirkistysalueiden puustojen harvennus- ja hoitotarpeita yhdessä kaupungin puutarhurin kanssa. Saukko arvioi, että hoidetut tonttipuustot ja lähivirkistysalueet houkuttelevat tontinostajia paremmin ja parantavat asuin ympäristön viihtyvyyttä. Kyse on myös kaupungin kiinteän omaisuuden kunnan ja arvon ylläpitämisestä.

– Tällä hetkellä on hakkuuta käynnissä Mäki-Hannuksen alueella. Siellä puustoa poistetaan rakennettavalta kadulta ja rivitalotontilta. Samalla kertaan harvennetaan viereistä asuntojen välialuetta, koska tiheä puus-

to on varjostanut pihoja ja aurinkopaneeleita. Harvennuksilla parannetaan myös jäävän puuston elinvoimaisuutta luomalla puustolle lisää kasvutilaa, Saukko sanoo.

– Seuraavaksi parannetaan Tynin monttu virkistyskäyttöön Alahärmässä. Osittain alueelta poistetaan puusto kokonaan maanrakennustöiden takia, mutta muuten välialueiden puustoa harvennetaan.

Kauhavan kaupungin pienemmissä hakkuu- ja metsänhoitotöissä pyritään hyödyntämään paikallisia metsäkone- ja metsuriyrittäjiä. Saukko pyytääkin heitä ottamaan rohkeasti yhteyttä.

Tiimestari Jukka Arvola valvoo Tynin montun kunnostushanketta. Näille paikoille on suunniteltu esteetön luiska veteen ja oikealle puolelle kaksi laituria.

Tynin montusta tulee hieno virkistyskeskus

Alahärmän taajaman tuntumassa on käytöstä poistunut hiekanottoaika, jota on jo vuosia käytetty uimapaikkana. Syvää ja jyrkkärinteistä kuoppaa kutsutaan Tynin montuksi. Aikoinaan Tynin veljekset ovat sieltä kaivaneet ja myyneet erinomaisena pidettyä muurashiekkaa.

Tynin monttu sijaitsee Härmäntien ja Tuomistentien välisellä alueella, lähellä Härmän ravirataa. Hiekkakuoppa ja ravirata on kaavoitettu urheilu- ja virkistyspalvelujen alueeksi. Kaavamuutos on hyväksytty 2022.

Alue tuli kaupungin omistukseen 2020 kaupungin käyttäessä etuosto-oikeutta. Samana vuonna tehtiin valtuustoaloite alueen siistimisestä ja kunnostamisesta virkistyskäyttöön. Vuonna 2021 kaupunginhallitus teki päätöksen asemakaavan muuttamisesta.

Kunnostushanketta valvoo tiimestari **Jukka Arvola**, joka on aloittanut tehtävässään kolmisen kuukautta sitten. Arvola on 60-vuotias kauhavalainen rakennusmestari.

– Olen aina asunut Kauhavalla, vaikka yli kymmenen vuoden ajan olin töissä pääkaupunkiseudulla. Parikymmentä vuotta sen jälkeen kului Skanska Infra Oy:n palveluksessa työmaapäällikönä. Infrarakentamisen kohteet olivat pääasiassa entisen Vaasan läänin alueella.

Arvolan työtehtäviin kuuluu kaupungin tieverkon hoito ja rakennusurakoiden valvonta. Henkilökuntaa yhdyskuntatekniikan osastolla on noin kymmenen.

Tynin montun kunnostushanke aloitetaan poistamalla puustoa. Jukka Arvolan mukaan sen jälkeen päästään rakentamaan uimarantaa.

TYNIN MONTTU

- ▶ ELY-keskus on myöntänyt kunnostushankkeelle avustusta vähän yli 100 000 euroa.
- ▶ Kaupungin osuus kokonaisrahoituksesta on alle 50 000 euroa.
- ▶ Hanke on kaksivuotinen ja sen tulisi olla valmiina vuoden 2024 loppuun mennessä.

– Tänä kesänä ei koko aluetta saada valmiiksi. Puiden poistamisen jälkeen kaivinkoneet tulevat töihin. Maainesta kuoritaan niin, että saadaan hiekkaranta esille. Myös vesialuetta rakennetaan. Matalaa kohtaa syvennetään ja muotoillaan sekä samalla poistetaan kasvillisuutta.

Tulevalla uimarannalla huomioidaan erilaiset käyttäjäryhmät. Matala lasten ranta vaatii loivan rannan, kun taas laitureiden ja erityisesti hyppytorin alue pitää olla syvää vettä. Alueelle tulee esteetön kulku veteen saakka, myös se vaatii rannan loiventamista.

– Tänä kesänä olisi tarkoitus saada ainakin hiekkaranta ja laiturit valmiiksi. Suunnitelmassa on kuitenkin paljon muutakin. Keskelle vesialuetta tulee ankkuroitu lautta. Rannalle tulee ainakin pukukopit, grillikota, pöytäryhmä ja keinu, Arvola luetlee.

Suunnitelman mukaan alueelle tulee myös beach volley-kenttä ja lasten maastopyöräilyrata.

Virkistysalueelle on helppo tulla. Parkkipaikka 30 autolle tulee Tuomistentien varrelle. Siitä on lyhyt kävelymatka uimarannalle. Tosin korkeuseroa maastossa on enimmillään jopa

Hiekkakuoppa on enimmillään viisi metriä syvä. Vesi on erittäin kirkasta. Rinneet ovat jyrkkiä, korkeuseroa maastossa on 9 metriä. Vastarannan yläpuolella voi nähdä Härmäntien liikennettä.

9 metriä. Arvolan mukaan invaparkki tulee kuitenkin rannalle ja siitä on esteetön kulku veteen saakka.

– Pyörätuolillakin voi rullata ui-

maan. Eikä tänne välttämättä kannata autolla tulla. Härmäntieltä tänne pääsee oikaisemaan rakennettavaa kevyen liikenteen väylää pitkin.

Haussa siistein piha ja kylä, osallistu kilpailuun!

Satunainen kesälomamatkailainen kääntyy Pohjanmaan väylältä Kauhavantielle. Maisemassa on peltoa ja metsää, mutta pian eteen aukeaa uutta rakennuskantaa. Toisella puolella on teollisuuslaitoksia ja toisella puolella uusi hyvinvointikeskus.

Sen jälkeen matkailaisen silmät kiinnittyvät kiertoliittymän patsaaseen ja upeisiin kukkaistutuksiin, jotka jatkuvat sillalla ja liikennevalojen luona. Sillan kohdalla kuljija huomaa hyvin hoidetun jokirannan kuntolaitteineen. Valojen vaihtumista odotellessa ehtii huomioida mielenkiintoisen Lentokonepuiston.

Näkymät ovat niin hienoja, että matkailainen päättää tutustua paikkakuntaan tarkemmin. Hän löytää hyvin hoidettuja pihvoja ja puistoja, mutta myös ränsistyneitä rakennuksia, pusikoita ja romukasoja. Tarpeeksi nähtyään matkailainen jatkaa pohjoiseen. Mielestään hän pohtii, että ensi kesänä varmaankin nuo pusikot on raivattu ja romut kuljettu kierrätykseen.

Ehkäpä täältä voisi jopa katsella myytävänä olevia tontteja.

Kauhavalla on meneillään kilpailu, jossa palkitaan siistein yrityspiha, kylä ja asuntoalue. Siistein kylä ja siistein asuntoalue -sarjojen voittajat valitaan yleisöäänestyksellä. Asukaslautakunnat tekevät alkukarsinnan ja valitsevat syyskuussa finalistit äänestykseen.

Vuoden siisteimmän yrityspihan valitsee raati, jossa on yritysjärjestöjen ja kaupungin edustajia. Tietoa löytyy www.kauhava.fi-sivuilta.

Onko asuinpaikkasi Hilli, Mylläri tai Vääpelikyliä? Onko siellä syksyllä Vuoden siistein asuinalue -kyltti?

Kokoamalla talkooporukan voi saada paljon aikaa. Tekemistä varmasti riittää jokaiselle. Viherpeukat voivat kaunistaa omien istutusten lisäksi naapurien kukkapenkit. Raivaussahan varteen tarttuessaan voi raivata tien varren pusikot, peräkärriin voi kasata naapurin mummon risut. Ja kun joku vielä hoitaa kökkäkeitot ja -kahvit, on touhu enemmän huvia kuin työtä. Kaikki mukaan!

Talo täynnä rakkautta ja iloa

Kauhavan seitsemästä päiväkodista suurimpia on Ylihärman päiväkodin, jossa on 99 lasta. Alle 3-vuotiaille on kaksi ja 3-5-vuotiaille yksi ryhmä. Esiopetuksen toinen ryhmä on mukana kaksivuotisen esiopetuksen kokouksissa. Henkilökuntaa on 20 ja lisäksi sijaisia.

Päiväkodin johtajan **Kirsi Harjun** mielestä päiväkodissa on avoin ja lämmin ilmapiiri.

– Kaikki tekevät työtään ammattitaidolla ja täydestä sydämestään. Kasvatustyötä teemme yhteistyössä vanhempien kanssa jokaisen lapsen tarpeet ja mielenkiinnon kohteet huomioiden.

Noin kymmenen lapsen kotikieli on muu kuin suomi.

– Arki sujuu hyvin. Lasten kanssa pärjätään kuvien, tuki- viittomien ja elekielen avulla, he myös oppivat nopeasti sanoja. Vanhempien kanssa käy-

tetään päivittäisissä asioissa englantia ja Google kääntäjää. Vasu keskusteluissa on tulkit apuna.

Lapset oppivat päiväkodissa kielen lisäksi kaikille lapsille tär-

Ukrainalainen Mykyta Sokulskyi viettää mielellään aikaa Ylihärman päiväkodissa. Äiti, Kristina Sokulska käy töissä Skaalan tehtaalla.

keitä kaveritaitoja.

Kun Vadelmien ryhmässä on alkamassa supersankari-juhlat, muut ryhmän 4-5-vuotiaat lähtevät ulos, mutta ukrainalainen **Mykyta Sokulskyi** istahdaa sohvalle äitinsä **Kristina Sokulskan** viereen. Mykytan mielestä päiväkodissa on kivaa.

– Vaikka alussa oli pieniä vaikeuksia, niin nyt on mennyt hyvin. Mykyta on saanut kavereitakin.

Perhe on tullut Suomeen Itä-Ukrainasta. Äiti, isovanhemmat ja veljet perheineen ovat jääneet sinne.

– Omaisia on ikävä, mutta se helpottaa, kun joka päivä voi jutella heidän kanssaan.

Kristinalle suomen kieli on vaikea, mutta englantia hän oppii koko ajan lisää.

– Kielitaitoni on kehittynyt paljon, kun asioidessa on pakko käyttää englantia. Viihdyn hyvin Suomessa ja työpaikassa-

Supersankari-lapset kiertävät tempurataa vauhdikkaasti Ylihärman päiväkodin pihassa.

ni Skaalalla. Päiväkodissa kaikki ovat ystävällisiä.

Supersankari-juhlat alkavat ulos rakennetulla tempuradalla. Mykyta jonottaa liukumäkeen, jossa Hämähäkkimiehen tarkat silmät seuraavat kiipeilijöitä. Radalla on myös pallonheittoa, vesipyssyllä ampumista ja tasapainoilua. Sisällä jokainen saa pukeutua kotoa tuomaansa supersankari-asuun ja jokaiselle nimetään kaksi omaa supervoimaa.

– Supersankari-teema on hyvä esimerkki toiminnastamme. Haluamme tukea lapsen vahvuuksia ja mahdollistaa onnistumisen tunteita. Jokainen lapsi on oman elämänsä supersankari, toteaa Harju.

Ohjajien kehittämän supersankari-teeman aikana jokainen lapsi on vuorollaan saanut olla päivän supersankarina, jolla on ollut erinäisiä etuoikeuksia ja jolle on aina laulettu supersankari-laulu.

Karpaloiden ryhmän alle 3-vuotiaille lapsilla on näytelmän harjoitukset. Halukkaat saavat olla metsän eläimiä. Ohjaajat heittäytyvät tarinan viettäviksi. Näytelmä esitetään aikanaan koko päiväkodin väelle.

Eskariilaisten kevätkuuhla vietettiin edellisenä iltana laulaen ja leikkien. Vanhemmatkin olivat innolla mukana. Eskarin loputtua jaetaan todistukset ja syksyllä lapsista tulee koulu- lalaisia.

Ilmastoinnilla viihtyvyyttä

Kaupunkilaisten yhteisessä olohuoneessa, kirjastossa, vanha ilmastointi ei ole jaksanut pitää ilmanlaatua puhtaana, puhumattakaan viilennyksestä. Kauhavan pääkirjaston IV-saneeraus toteutettiin syksyllä 2022. Rakennuttajakonsulttina oli **Jorma Ylirinne**.

– Hoidin kaupungin puolesta rakennuttamisen palvelut, kuten kilpailutuksen ja sopimukset sekä toteutuksen aikaisen valvonnan.

Kokonaiskustannus oli noin 270 000 euroa. Kirjaston ja puukomuneon ilmanvaihtokoneet ja päätelaitteet uusittiin ja jäähdytysjärjestelmä rakennettiin. Lisäksi uusittiin rakennusautomaatiikka ja lämmönvaihtimet.

Kokonaisurakan hoiti Härman Ilmastointi ja Pelti Oy.

– Urakkaan kuului myös ilmanvaihtojärjestelmän nuohous, säätö ja mittaus koko rakennuksessa. Entiseen talonmiehen asuntoon asennettiin erillinen, omakotitaloissa yleensä käytettävä ilmanvaihtojärjestelmä, Ylirinne lisää.

Rakennusautomaatiikka on nyt tietokoneohjattu ja hoidettavissa etäyhteydellä. Ylirinteen mukaan hankesujuu hyvin. Kirjasto oli koko ajan avoinna yleisölle. Lämmönvaihtimia uusittaessa patteriverkosto jouduttiin irrottamaan kaukolämmöstä, mutta urakoitsija huolehti paikalle väliaikaisen lämmityslaitteiston. Työmaakokouksissa oli mukana tilapalveluyksikön ja kirjaston henkilökuntaa.

Ilmanlaadun parantumisen on huomionnut myös kirjaston-

hoitaja **Paula Tuunanen**.

– Usein kesällä ihmiset ovat valittaneet, ettei kirjastossa jaksata olla kuumuuden takia. Tänä keväänä kirjaston ilma on pysynyt raikkaana, vaikka ulkona on ollut kuuma.

Hyvä ilmanlaatu ja sopiva lämpötila vaikuttavat myös henkilökunnan jaksamiseen. Ylirinteen mukaan IV-saneeraus ei juuri vaikuta käyttökustannuksiin.

– Ilman jäähdyttäminen voi jonkin verran lisätä sähkönkun-

Kirjastonhoitaja Paula Tuunanen on tyytyväinen pääkirjaston ilmanlaatuun. Kirjastosali on aikaisempina kesinä ollut hyvin kuuma.

lutusta, mutta positiivinen vaikutus asiakkaisiin ja henkilökuntaan on sen arvoista.

Jorma Ylirinne toimii kirjaston IV-hankkeessa kaupungin rakennuttajakonsulttina. Vanhaan ilmastoinnin konehuoneeseen saatiin mahtumaan uudet, huomattavasti kookkaammat koneet.

Pääkirjaston ilmastointiremontin lisäksi muissa kirjastoissa on parannettu ilmanjäähdytystä.

Kauhavan pääkirjaston IV-saneeraus

- ▶ Kokonaisurakka: Härman Ilmastointi ja Pelti Oy
- ▶ Aliurakoitsijat:
 - Putkityöt: Seinäjoen putkiasennus Oy
 - Rakennustyöt: Rakmecon Oy
 - Sähkötyöt: Jari Evälä
 - Automaatiotyöt: Systempoint Oy
 - Nuohoustyöt: Ny-Ja Oy
 - Työmaavalvonta: Granlund Pohjanmaa Oy
- ▶ Rakennuttajapalvelut: Jorma Ylirinne
- ▶ Kustannukset: 270 000 euroa
- ▶ Rakentamisaika: syyskuu–joulukuu 2022

Lukemalla huvipuistoon

Kesän LukuPower on Kauhavan kirjastojen lukukampanja nuorille. Osallistumalla voi voittaa itselleen ja kaverilleen rannekkeet PowerParkiin. Luku-aikaa on juhannuspyhiin saakka.

Kauhavan kirjaston ideoiman kampanjan tarkoituksena on kannustaa nuoria vapaaehtoiseen lukemiseen kesällä. Ideoimassa ovat olleet kirjastopäällikkö **Pirjo-Riitta Viitajylhä** ja kirjastonhoitaja **Karolina Lindén**. Lukukampanjaan osallistujia lukee kolme kirjaa annetulta listalta ja palauttaa niihin liittyvät tehtävät kirjastoon viimeistään

26. kesäkuuta.

– Tehtävät kannattaa palauttaa omaan kirjastoon, sillä arvonta suoritetaan jokaisessa kirjastossa erikseen, Viitajylhä vinkkaa.

Palkintoja arvotaan pääkirjastossa kaksi ja muissa kirjastoissa yksi kussakin.

– Kampanjan aikana seutulainaus on osallistujille maksutonta. Äänikirja- ja selkoversiotkin hyväksytään. Tehtäviä ei arvioida eikä arvioida, kaikki osallistuvat arvontaan.

Lindén on koonnut lukulistat ja laatinut niihin liittyvät tehtä-

vät. Lukulistoja on kaksi, toinen 13-15-vuotiaille ja toinen 16-19-vuotiaille.

– Olen valinnut monipuolisen kattauksen erityyppisiä kirjoja. Valintaa on helpotettu ottamalla mukaan myös vapaavalintaisia kirjoja.

Tehtäviä on helppoja ja vähän haastavampia. Arvontaan osallistuu palauttamalla kolme tehtävää, joista vähintään yksi on haastavampi. Helppoja tehtäviä on viisi erilaista. Voi esimerkiksi täyttää ystäväkirjan sivun, niin kuin arvelee päähenkilön sen täyttävän. Haastavia tehtäviä-

vaihtoehtoja on kuusi. Yksi tehtävistä on listata kirjalle ja päähenkilölle omat teemabiisit ja kertoa lyhyesti kappalevalintojen perusteet. Tehtäviä voi suorittaa kirjoittamalla, kuvaamalla tai videoimalla.

Viitajylhä toivoo, että kirjasto tulisi tutuksi kaikenikäisille kuntalaisille.

– Resurssien puitteissa yritämme järjestää erilaisia kampanjoita. Ja löytyyhan kirjastosta muutakin kuin kirjoja. Lainattavana on lautapelejä ja konsolipelejä.

kauhava.fi/lukupower

Kirjastopäällikkö Pirjo-Riitta Viitajylhä ja kirjastonhoitaja Karolina Lindén ovat olleet ideoimassa LukuPoweria. Tehtävien palauttamisen kesken arvotaan viisi kahden hengen rannekepalkintoa PowerParkin huvipuistoon. Henkilökunta on valmis käyttämään rannekkeet itse, mikäli tehtäviä ei palauteta kirjastoihin.

Matka-
reppari

Kauhavalta Berliiniin ja takaisin

Kauhavan lukio järjesti opiskelijoilleen matkan Berliiniin 8.-12. toukokuuta.

Pääsimme nauttimaan toukokuisesta Berliinistä. Matkaa varten meidän täytyi kerätä rahaa ja valmistautua. Rahaa kerättiin myymällä perunoita, kakutukun tuotteita ja leivoksia. Kaikkien piti maksaa myös 250 euron omavastuu, ja myös Kauhavan lukio tuki matkaamme rahallisesti.

Matkalla seurassimme opettajien valmistelua suunnitelmaa. Matkan opintojakson tunnelma tutustuimme ennen matkaa Berliiniin liittyviin aiheisiin, kuten elämään DDR:ssä ja Berliinin muuriin. Kaikkien opiskelijoiden piti tehdä esitelmä jostakin kohteesta, johon olimme menossa.

Matkustimme Kauhavalta Helsinkiin bussilla ja Berliiniin saavuimme illalla kahden tunnin lennon jälkeen. Ryhmäsämme oli yhteensä 26 opiskelijaa ja kolme opettajaa, joten liikuminen julkisella liikenteellä osoittautui hieman haastavaksi.

Hostellissa huoneet olivat siistejä, ja siellä oli kaikki tarvittava. Itsenäisen ruokailun jälkeen menimme tyytyväisinä ja väsyneinä nukkumaan.

Tiistaina kävimme ensin kier-

toajelulla, jossa näimme Berliinin maisemia. Kyseisenä tiistaina nähtiin venäläistaustaisten voitonpäivän marssi. Bussimme melkein jäi väkijoukkoon jumiin, mutta pääsimme loppulta Brandenburgin portilta muualle. Kävimme myös DDR-museossa, joka näytti elämää Itä-Saksassa. DDR-museo oli interaktiivinen eli siellä pääsi kokeilemaan itse kaikkea. Ryhmän mieleen jäi parhaiten, kun saimme kokeilla simulatiota tyypillisestä Itä-Berliinin autosta. Kävimme Wilhelm II:n muistokirkolla, joka oli osin tuhoutunut toisessa maailmansodassa. Muistokirkko oli erittäin vaikuttavan näköinen. Samana iltana tuli myös Euroviisujen semifinaalit. Ei muuta voi sanoa kuin Cha cha cha.

Keskiviikkoamun metromatka alkoi puoli kymmeneltä kohti Pergamon-museota. Museossa oli esillä klassisen antiikin ajalta olevia esineitä ja veistoksia Kreikan ja Rooman kaupunkeista. Pergamon-museo oli kaunis käyntikohde, ja sieltä sai paljon upeita kuvia. Kierroksen jälkeen vierailimme holokaustimuistomerkillä. Iltapäivällä pääsimme vierailemaan Mada-

me Tussauds -vahakabinettiin, joka oli matkaryhmämme mieleen. Vahakabinetissa oli esillä julkisuuden henkilöitä esittäviä vahanukkeja. Nuket oli todella taitavasti tehty, ja ne näyttivät pelottavan aidoilta. Loppupäivä oli vapaa-aikaa, jolloin kävimme syömässä ja kiersimme kaupunkia sähköpotkulaudoilla.

Torstai alkoi kello 7 aamupäällä, jonka jälkeen lähdimme valtiopäivätalolle. Vastaanotto oli todella virallinen, eikä sisään suureen kupoliin pääsyt ilman passia, mikä sai vähän ihmettelämään. Suurella lasikupolissa oli hienot näkymät, koska sen pääsi kiertämään ympäri ylös asti. Vierailun jälkeen lähdimme junalla Sachsenhausenin kohti.

Keskityksellä opastuskierros kesti kaksi tuntia, jolloin pääsimme tutustumaan sen vanhoihin rakennuksiin ja historiaan. Osa rakennuksista oli uudelleenrakennettu, ja ne oli jäljitely todennäköisesti. Tunnelma alueella oli tukala. Tuntui epämiellyttävältä olla oikeasti paikan päällä.

Haikkeiden tunnelmien jälkeen alkoi vapaa-aika, jota hyödynsimme shoppailuun Mall of

Berliinissä ja tavaroiden pakkaamiseen hostellissa. Viimeinen päivä Berliinissä oli loppumassa.

Perjantaiamun sarastaessa herätyskellomme soi, ja aamupalan jälkeen lähdimme noin kello 9 kohti lentokenttää. Matkalla näimme vielä viimeisen kerran Berliiniä.

Pääsimme lentokentälle hyvissä ajoin, mutta lähtöselvityksessä ja turvatarkastuksessa kesti aika kauan, jolloin aikaa lennon lähtöön ei ollutkaan paljoa. Kaikki kuitenkin ehdivät hankkimaan vielä viimeiset tullen ja ostamaan hieman purtavaakin lennolle.

Perille päästyämme astuimme Käärjä-villityksen vallassa olevaan Helsinkiin, mutta nopeasti pääsimme lähtemään Mantelan linja-auton kyydissä kotiin. Matka sujui sukkelaasti, ja illalla olimme Kauhavan lukion pihassa, missä vanhemmamme odottivat meitä.

Matka oli kokonaisuudessaan erittäin onnistunut ja kaikille varmasti mieleenpainuva kokemus. Haluamme kiittää vielä kaikkia matkaa tukeneita ja erityisesti Kauhavan lukiota.

Kauhavan lukiolaiset

Etelä-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Kesäajan muutoksia palveluissa

Lähtöterveyspalvelut

Vastaanotto, laboratorio, röntgen sekä suun terveydenhuolto
Alahärmä, Evijärvi, Korttesjärvi, Ylihärmä sulku:
3.7.-30.7.2023

Sulkuaikoina Kauhavan sote-keskus avoinna normaalesti, puh. 06 230 7654

Hoitotarvikejakelun toimintaa on supistettu 26.6.-23.7.2023, jolloin järjestetään vain kiireelliset hoitotarvikejakelut.

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Supistettu toiminta, asiakkaat ajanvarauksella:

- Sote-keskusten sosiaalipalvelut 3.7.-30.7.2023
- Lasten ja nuorten mielenterveys- ja riippuvuushoidon palvelut 5.6.-30.7.2023
- Opiskeluhoito 5.6.-2.7.2023

Suljettu toiminta:

- Työpajatoiminta 3.7.-31.7.2023
- Opiskeluhoito 3.7.-30.7.2023

Ikäihmistien palvelut

Neuvontapuhelin p. 040 183 4974 arkin 9-12, asiakasohjaaja vain etukäteen sopien paikalla.

Kauhavan terveyspalvelut

Lähtöterveyspalvelut

Vastaanotto	06 230 7654
Kiireevastaanotto	06 230 7654
Hammashoitola	06 230 7660
Hoitotarvikejakelu	040 630 1661
Osasto	040 186 9041

Kuntoutuspalvelut

Fysioterapia	040 630 1531
Apuvälinepalvelut Kauhava ja Härmä	040 184 3686

Ikäihmistien palveluiden asiakasohjaus

Työikäisten asiakasohjaus, ma-pe klo 9-10.30	040 678 9370
--	--------------

Vammaispalvelut

- Katso tarkat yhteystiedot hyvaep.fi tai ota yhteys hyvinvointialueen vaihteeseen.
- Puhelinvaihe 06 415 4111

Perheiden palvelut

- neuvolapalvelut, opiskeluhoito, perheoikeudelliset palvelut, lasten ja nuorten mielenterveys ja riippuvuushoidon palvelut, lapsiperheiden sosiaalityö, lastensuojelu, perhetyö
- Katso tarkat yhteystiedot hyvaep.fi tai ota yhteys hyvinvointialueen vaihteeseen.
- Puhelinvaihe 06 415 4111

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen yhteiset yhteystiedot

Puhelinvaihe	06 415 4111
Päivystyspuhelin	116 117
Yleinen hätänumero	112
Laboratorion ajanvarausta	06 415 8813
Etelä-Pohjanmaan sosiaali- ja kriisipäivystys	044 470 0444
Virka-ajan ulkopuolinen suun terveydenhuollon päivystys:	
• Arki-iltaisin klo 15.30-21 (pe ja arkipyhien aattona klo 14-21) Seinäjoen Y-talon hammaslääkäripäivystys	044 425 5915
• Viikonloppuisin ja arkipyhinä: klo 8-21	044 425 5915
• Klo 21-8 päivystyspuhelin	116 117

Kauhavan museokohteet 2023

Suomen jääkärimuseo, Jääkärintie 80, 62420 Korttesjärvi puh. 040 3566 810, 040 1484 420. Avoinna ti ja pe klo 12-17 ja 27.6.-27.8. ti-su klo 12-17.

Liput 5 €/3 €, opastusmaksu 25 €. Museokauppa ja museokahvila. Sesongin ulkopuoliset aukioloajat ym. www.kauhava.fi/jaakarimuseo

Kauhavan puukko- ja tekstiilimuseo, Kauppatie 88, 62200 Kauhava puh. 040 5797 260, 040 1484 420. Avoinna 27.6.-27.8. ti-to klo 12-17, pe klo 11-16.

Vaihtuvana näyttelynä 2023-2024 "Sodan asut ja askareet". Vapaa pääsy. Museokauppa. Sesongin ulkopuoliset aukioloajat ym. www.kauhava.fi/puukkomuseo

Iisakki Järvenpään kotitalo, avoinna kuten Kauhavan puukko- ja tekstiilimuseo, käynti ko. museon kautta.

Kalan torppa, Hahtomaantie 494, 62200 Kauhava, puh. 045 844 1995. Avoinna sopimuksesta. Vapaa pääsy. Kalan torpan perinteinen juhannusjuhla perjantaina 23.6.2023 klo 12.00.

Häjiyperinteiden keskus, Onnelanranta 4, 62300 Härmä, puh. 040 137 3733, 040 486 9018 sekä 040 148 4420. Avoinna 28.6.-6.8. sekä ti 18.7. ke-su 12-17. Onnelan kesäteatterin esityskalenterin mukaisesti 28.6., 29.6., 3.7., 5.7., 6.7., 10.7., 13.7., 17.7. avoinna klo 15.30-20.30. Vapaa pääsy.

Lentosotakoulun historian valokuvanäyttelyn esittely (1 h) ja opastettu kävelykierros "Tarinoita Lentosotakoulusta" (1 h 30 min.), tiedustelut: Lentohotelli puh. 050 463 7515 tai Perinneyhdistyksen pj Olli Nieminen puh. 050 3566 846. Näyttelytilan osoite: Upseerikerho, Lentokentäntie 29, 62200 Kauhava

Alahärmän kotiseutumuseo, Härmäntie 20, 62300 Härmä, puh. 040 137 2716 ja 040 841 9190. Avoinna sopimuksesta ja 28.6.-6.8.2023 ke-su klo 12-17. Vapaa pääsy.

Alahärmän kotiseututalo, Knuuttilanraitti 305, 62310 Voltti, puh. 044 517 0205. Avoinna sopimuksesta. Vapaa pääsy.

Iisakki Jussin tupa ja Kosolanmäen lainamakasiini, Museotie, 62200 Kauhava, puh. 040 137 1359 ja 040 533 1343. Avoinna 28.6.-6.8. Vapaa pääsy.

Artturi Leinosen ja J.S. Sirénin muistonäyttelyt sekä vaihtuvana näyttelynä Graffititaidetta Vaasasta, Vanha Vaasantie 4, 62375 Ylihärmä, puh. 040 139 5488, 040 148 4420 sekä 040 486 9018. Avoinna 28.6.-6.8. ke-su klo 14.30-17.00. Vapaa pääsy.

Ylihärmän kotiseutumuseo, Rannanjärventie 16, 62375 Ylihärmä, puh. 040 139 5488 ja 040 148 4420. Avoinna 28.6.-6.8. ke-su klo 12.00-13.30. Vapaa pääsy.

Kotiseututalo Keskikangas, Kankaantie 614, 62375 Ylihärmä, puh. 044 966 1512. Avoinna ympäri vuoden sopimuksesta vierailijaryhmille ja erillisille tilaisuuksille.

Markin museo, Jääkärintie 71, 62420 Korttesjärvi, puh. 040 193 9021 ja 040 0503 678. Avoinna 28.6.-6.8. ke-su klo 12-17. Finsumäen markkinapäivänä 26.8.2023 aikana Markin museo avoinna klo 10-15.

Lisätietoja
www.kauhava.fi/museot

Kaupunki kannustaa rakentamaan uutta

Rivitaloasuntojen kysyntä on kasvanut Kauhavalla. Tukeakseen kaupungin asuntotuotantoa Kauhavan Vuokra-asunnot Oy ostaa asuntoja alkavista rivitalokohteista.

Kauhavan Rakennuspalvelu Oy huusi kaupungin tontin huutokaupasta ja rakensi komealle paikalle Mäki-Hannuksen alkupäähän kahden rivitalon kohteen.

Kauhavan Vuokra-asunnot Oy:n toimitusjohtajan **Hannu Ristanien** mukaan Kauhavalla on kiinnostusta erityisesti pienempiin rivitaloasuntoihin.

– Kyllä rivitalossa asuminen kiinnostaa kauhavalaisia. Kaksiot

ovat ehkä kysytyimpiä ja niitä rakentajakin suosivat. Kauhavan Vuokra-asuntojen asuntokanta on pääosin 1970-80-luvulta, joten kaupunkiin tarvitaan uusia asuntoja, Ristaniemi sanoo.

Kaupunki on linjannut, että sen omistama Kauhavan Vuok-

ra-asunnot Oy pyrkii ostamaan kaikista Kauhavalle alkavista rivitalokohteista asuntoja. Näin on toimittu jo vuodesta 2011.

– Kaikista kohteista on ostettu vähintään yksi asunto. Tämä on hyvä malli, että ostetaan uusista rivitalokohteista asuntoja ja edesautetaan niiden alkamista tällä tavalla. Samalla kohteet houkuttelevat muitakin ostajia ja sijoittajia. Kaupunki on hankkinut rivitaloista kaksioita ja kolmioita.

Etelärantaan keväällä 2023 valmistuneista Rakennuspalvelu Vesa Möttönen Oy:n rakentamista rivitaloista Kauhavan Vuokra-asunnot hankki kaksi asuntoa, jotka on vuokrattuna.

– Aiemmin samasta kohteesta on ostettu yksi asunto. Tätä kohdetta rakennetaan monessa vaiheessa. Se on noin 16 asunnon kokonaisuus. Kaupunki on ohjeistanut, että olemme mukana alkavissa rivitalokohteissa hankkimalla asuntoja niin, että hankkeet lähtisivät paremmin käyntiin, Ristaniemi perustelee.

Rakennusliike E. Virrankoski rakentaa Ahopellon entisen kaupan tontille Renkoon rivitalokohteen toista vaihetta.

– Ensimmäiseen rivitaloon

Vesa Möttösen (oik.) yrityksen rakentama kahden rivitalon kokonaisuus täydentyy vielä kolmannella. Kauhavan Vuokra-asunnot Oy:n toimitusjohtaja Hannu Ristaniemi pitää tärkeänä, että kaupunki edesauttaa uusia rivitalohankkeita, sillä uusille vuokra-asunnoille on tarvetta.

löytyi vapailta markkinoilta ostajat, joten kaupunki varasi tästä toisesta vaiheesta kaksi asuntoa. Rivitalo valmistuu syksyllä 2024, Ristaniemi tietää.

Mäki-Hannukseen on valmistunut alkukesästä Kauhavan Rakennuspalvelu Oy:n rakentama kohde.

– Kaupunki myi tontin huutokaupalla. Asukkaat pääsivät muuttamaan uusiin koteihinsa kesäkuussa.

Kaupunki on myynyt rivitalotontin myös Mäntykujalta.

– Tontti on Kaukolämmön takana. Sinne tulee 11 asunnon kohde. Rakentaminen alkaa ke-

sän aikana. Kaupunki on rakentanut tietä ja kunnallistekniikkaa sinne, Ristaniemi kertoo.

Ristaniemen mukaan asuntoja on ostettu uusista kohteista vuosina 2011-2023 yhteensä 28 kappaletta. Yhteensä näissä kohteissa on valmistunut 211 asuntoa.

Erkki Virrankoski rakentaa poikansa Samuli Virrankosken ja kirvesmies Jari Huhdan kanssa rivitalon kakkosvaihetta Renkoon.

Tonttipörssi täydentää tarjontaa

Kauhavan kaupunki on avannut tonttipörssin, jossa myös yksityiset maanomistajat voivat ilmoitella myytävistä tai vuokrattavista tonteista. Kauhavan kaupungin maankäyttöpäällikkö **Päivi Raski** esittelee tonttipörssin toimintatapa.

– Tonttipörssi on maksuton karttapalvelu, johon yksityiset maanomistajat voivat ilmoittaa tonteistaan. Palvelu löytyy Kauhavan kaupungin nettisivuilta.

Raski neuvoottamaan ensin yhteyttä sähköpostitse osoitteeseen tonttiporssi@kauhava.fi, toki soittamalla onnistuu.

– Sähköpostiviestissä saisi olla ilmoittajan yhteystiedot sekä tontin kiinteistötunnus tai osoite. Otamme yhteyttä ilmoittajaan ja kysymme mah-

dollisesti tarvittavia lisätietoja. Varmistamme tontin rakennus-oikeuden kaava-alueella asemakaavasta ja haja-asutusalueella kaupungin rakennusvalvonnan rakennusjärjestyksestä.

Tontti voi olla rakentamaton maatilikka tai tontilla voi olla rakennuksia.

– Enimmäkseen tonttipörssissä ilmoitetut tontit ovat rakentamattomia. Toki vanhat rakennuspaikat voivat olla hyviä ja monesti voi olla hyötyä siitä, että tontilla on joku esimerkiksi rakentamisaikaiseksi varastoksi kelpaava vanha rakennus. Tontilla sijaitseva asuinrakennus voi olla purkukuntoinen, mutta ulkorakennus saattaa olla vielä käyttökelpoinen.

Joitakin rajoituksiakin tonttipörssissä ilmoitteluun on:

– Tonttien pitää olla rakentamiseen soveltuvia, eli rakennus-oikeus on oltava olemassa. Myös Etuovi-kohteita tonttipörssiin ei oteta. Kaupungin rooli on toimia ilmoitusten välittäjänä myyjän ja ostajaehdokkaiden kesken. Hintaa ei sovita tonttipörssissä, vaan sinne laitetaan yhteystiedot, niin myyjä ja ostaja voivat sopia hinnasta keskenään.

Tonttipörssissä oli toukokuun lopulla Kanta-Kauhavalta 26, Ylihärmästä 11 ja Alahärmästä viisi tonttia.

– Tontit ovat hyväkokoisia. Kaavan mukaan voi olla monen kokoisia tontteja noin 1000 neliöstä alkaen. Vanhat kaavatontit eivät ole valtavan suuria, mutta yksityisten tontteja voi hankkia kahta rinnan. Tontteja on myös hyviltä paikoilta ja ne sijoittuvat

vähän eri alueille kuin kaupungin tarjoamat tontit.

Raski kannustaa talon rakentamista suunnittelevia katsomaan kaupungin tonttien lisäksi tonttipörssin tarjonnan.

– Koko Kauhavan alueelta kaikista taajamista löytyy monipuolinen tarjonta. Ja jos ei tunne Kauhavaa kovin hyvin, palvelun avulla voi tutustua alueeseen.

Kaupunki on markkinoinut omia tonttejaan muun muassa huutokauppaamalla joitakin.

– Toukokuun ajan oli kampanja, jossa tarjottiin jokaisesta taajamasta yhtä omakoti- ja yhtä rivitalotonttia huutokauppat.comissa. Huutokaupassa saatiin neljästä kohteesta tarjouksia ja hallitus päättää niiden hyväksymisestä kesäkuun aikana.

Maankäyttöpäällikkö Päivi Raski kertoo, että vapaita tontteja löytyy monipuolisesti eri puolilta Kauhavaa.

Kunto kohenee kaupungin saleilla

Neljä kaupungin ylläpitämää kuntosalia tarjoaa kauhavalaisille mahdollisuuden käydä maksutta treenaamassa. Osa saleista on avoinna tiettyinä kellonaikoina ja osaan pitää hakea kulkukortti liikuntatoimistosta.

Ylihärman Kiistolän kuntosalin varustelu sopii Juha-Jaakko Liinamaan kuntosaliohjelman.

Liikuntatoimissa on huomattu kauhavalaisien innostus saliharjoitteluun. Liikunnanohjaajat ovat jakaneet kuntosalivastuut niin, että **Jyrki Peltokangas** vastaa Ylihärman ja Alahärman saleista ja **Katja Kankaansyrjä** Kauhavan ja Korttesjärven saleista. Liikunnanohjaajat kannustavat ihmisiä hyödyntämään ilmaista palvelua.

Kuntosalilta löytyvästä seinätaulusta voi ladata QR-koodilla omaan mobiililaitteeseen kunto-ohjelman. Ohjelmissa on useita vaihtoehtoja. Kaupunki on ostanut palvelun ja tarjoaa kunto-ohjelmat maksutta kauhavalaisille, Kankaansyrjä kertoo.

Yksittäisten harrastajien lisäksi saleilla käy kansalaisopiston ja urheiluseurojen ryhmiä. Ylihärman kuntosali on avoinna joka päivä kello 8-22. Alahärman kuntosali toimii vielä toistaiseksi

Säästökulman talossa Härmäntiellä, mutta loppukesästä avataan uusi sali.

Kaikkien kuntosalista löytyvät perusvehkeet kyykkäytelineistä penkkipunnerrusvälineisiin ja tietysti vapaita painoja myös. Uusi kuntosali tulee Härmä Areenan ja koulukeskuksen yhteyteen. Sinne hankitaan uudet laitteet, Peltokangas tietää Laitteiden käytön lisäksi salilla on mahdollisuus myös jumppata omatoimisesti.

Kännykkään voi ladata sovelluksen, jolla saa valittua salilla jumppaohjelman.

Alahärman salille avaimen saa liikuntatoimistosta.

Myös uudelle kuntosalille tulee avain, samanlainen lätkä kuin Kauhavan koulukeskuksen kuntosalille.

Kauhavan koulukeskuksen kuntosali on saanut Kankaansyrjän mukaan valtavan suosion. Jotain voi päätellä siitä, että

tähän mennessä on jaettu noin 650 avainta. Kouluaikoina sali on päivisin koululaisten käytössä ja iltaisin kello 16-21.30 sali on myös muiden kauhavalaisien käytössä. Kesällä kuntosali on avoinna kaikille kello 7-21.30. Yksi suosituimmista kansalaisopiston ryhmistä on ollut keski-ikäisten ukkojumppa, mutta se on nyt kesätauolla.

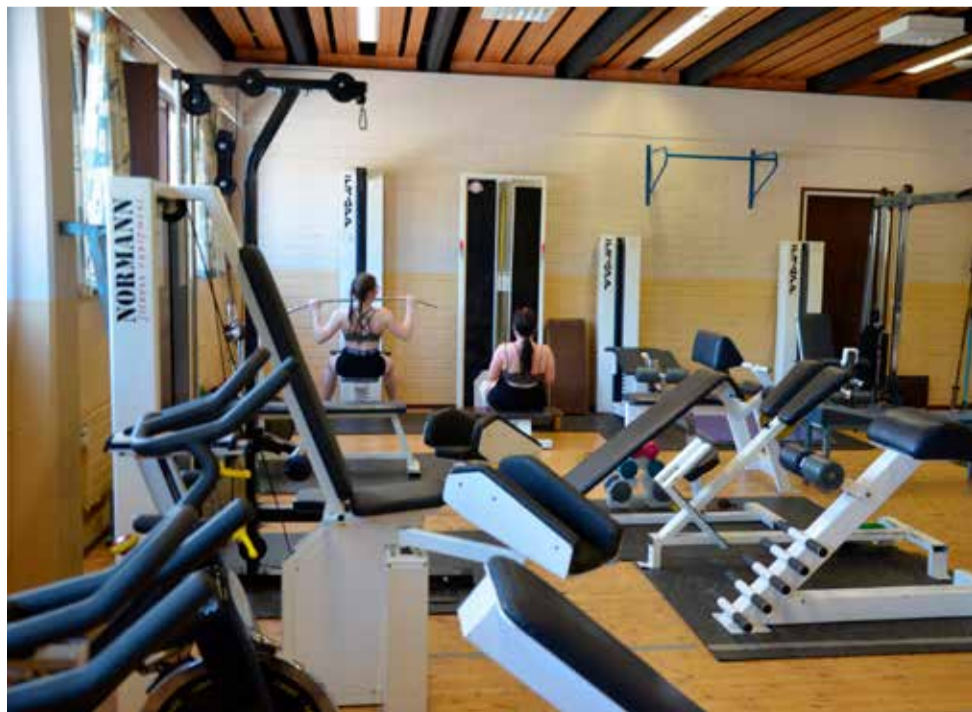
Korttesjärven kuntosali toimii liikuntatalon yhteydessä, mutta uutta kuntosalia aletaan pian rakentaa.

Laitteet ja perusvälineistö ovat vielä suhteellisen hyviä, mutta toki vanhoja. Nyt kuntosalin ovet ovat avoinna tällä hetkellä joka päivä kello 9-21, mutta kun uusi sali valmistuu, otetaan käyttöön avain.

Korttesjärven uusi kuntosali rakennetaan koulukeskuksen liikuntasalin yhteyteen ja sen käyttöönotto on maaliskuussa 2024, Kankaansyrjä kertoo.

Alahärmässä on vielä hetken käytössä vanha kuntosali. Liikunnanohjaaja Jyrki Peltokangas odottaa, että elokuussa päästään uuteen kuntosaliin.

Korttesjärven kuntosalilla treenaavat Jenni Kalijärvi ja Taika Suomela, jotka kertoivat, että salilla on usein väkeä ruuhkaksi asti.

Kaupungin liikuntatoimi huolehtii kuntosalista. Liikunnanohjaaja Katja Kankaansyrjä esittelee Kauhavan koulukeskuksen kuntosalin uudenkarheita laitteita.

Maatalous digitalisoituu

Sami Lahtinen pitää maitotilaa Purmojärvellä. Hän näkee CAP-uudistuksessa myönteisenä muun muassa kerääjäkasvia koskevan muutoksen. Digitaalisuus helpottaa hänen mielestään maatalousyrittäjän työtä.

Maatalouden CAP-uudistus tuo muutoksia niin maaseutuhallinnon kuin maatalousyrittäjän arkeen. Viljelijälle näkyvin muutos on siinä, että jatkossa tuet haetaan yksinomaan sähköisesti ja valvonta tehdään satelliittien ja mobiilisovelluksen kautta.

Maatalouden uusi tukikausi alkoi tänä vuonna. Seuraavalle viisivuotiskaudelle tuli useita muutoksia, joiden pitäisi helpottaa viljelijän työtä. Digitaalisuus ajaa tilat uuteen aikaan.

– CAP-uudistuksen tavoitteena on helpottaa viljelijän työtä hallinnollisesti. Esimerkiksi jatkossa tukihakemusta voi muuttaa hakuajan jälkeenkin ja jos huomaa jonkin virheen, tiedon

voi myös hakemuksesta perua. Alkuvaiheessa uudistus teettää paljon työtä maataloustoimen hallinnossa, Kauhavan maaseutupäällikkö **Janne Lahnalampi** kertoo.

Uudistus tiivistää kuntien ja ELY-keskusten yhteistyötä entisestään. Tukien hakeminen muuttuu kokonaan sähköiseksi.

– Useimmat viljelijät ovat tehneetkin hakemukset sähköisesti, vain muutama on jättänyt paperisen tukihakemuksen.

Uudelle tukikaudelle tuli erilaisia ehtoja, muun muassa viljelykierto- ja kasvipeitteisyysvaatimukset.

– Myös ympäristösuunnitelma tulee laatia. Siitä pitää selvittää esimerkiksi hiilensidonta ja miten vähennetään valumia vesistöön.

Rahoituskausi on vuosille 2023-2027 ja lisäksi on kaksi optiovuotta. Eläintiloille muutoksia on luvassa viljatiloihin enemmän. – Esimerkiksi hehtaari-

Lahnalampi valtakunnalliseen vaikuttajaryhmään

Tänä vuonna perustettu valtakunnallinen maaseutuelinkeinoviranomaisten YTA-johtajien inforyhmä kokoaa Suomen eri alueilta tietoa maatalouden kehittämistyöhön ja maaseutuelinkeinoja koskevan päätöksenteon tueksi. Kauhavan maaseutupäällikkö **Janne Lahnalampi** edustaa ryhmässä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusten aluetta.

– Ryhmässä on 16 yhteistoiminta-alueiden johtajaa. Katsot-

tiin, että koska me tunnemme omat alueemme hyvin, niin pystymme viemään viestiä alueemme maatalousyrittäjiä aidosti askarruttavista asioista ja tuomaan toisaalta alueelle tietoa valtakunnallisista asioista, Lahnalampi kertoo.

Ryhmä tekee myös kannanottoja yhteistoiminta-alueita koskevilla asioilla, valitsee edustajia valtakunnallisiin työryhmiin, vastaa kyselyihin ja antaa lausuntoja.

Kauhavan alueen maaseutupäällikkö Janne Lahnalampi kertoo, että CAP-uudistus tiivistää ELY-keskusten ja kuntien välistä yhteistyötä.

ELY-keskuksen valvontapäällikkö Harri Väisänen esitteli Kauhavalla maaseututoimen ammattilaisille työaikataulua vuodelle 2023. Uusien toimintatapojen käyttöönotto lisää töitä ainakin hetkellisesti kuntien maataloushallinnossa.

teinen kotieläin korotus poistuu. Tätä kuitenkin kompensoidaan eläinohjeilla tuilla.

Maaseututoimi on järjestänyt koulutuskierroksen alueella keväällä.

– Olemme järjestäneet info-tilaisuuksia muutoksesta. Koulutusta sähköisen hakemuksen tekoon annettiin viljelijöille, jotka ovat aiemmin hakeneet tukea paperihakemuksilla. Autamme viljelijöitä kaikissa kysymyksissä, Lahnalampi lupaa.

Vipuappi toimii viestintävälineenä

Elokuun puolivälissä viljelijöiden käyttöön tulee mobiilisovellus, jonka avulla tehdään monitorointia eli lohkojen seuranta. Valvontaa tehdään myös perinteisillä tilakäynteillä, mutta niiden osuus vähenee vuosittain, kun valvontaa korvataan satelliittien kautta tehtävällä monitoroinnilla.

Monitoroinnilla tarkoitetaan peltolohkojen viljelyn satelliittiseuranta. Viljelijöiden käyttöön tulee mobiilisovellus VipuApp, joka toimii tiedonvaihtovälineenä viljelijän ja maataloushallinnon välillä. Mahdollisiin monitoroinnin selvityspyntöihin viljelijä voi vastata VipuApp-käynnäksösovelluksella ottamalla valokuvan lohkon viljelystä. Selvityspyynnot tulevat elokuun puolivälissä.

– Vipuappi on ladattavissa kännykkään sovelluskaupasta. Viljelijän kannalta tärkeintä on aina muistaa reagoida sovelluksen kautta tuleviin selvityspyntöihin. Olkaa yhteydessä, kun saatte selvityspyynnön, valvontapäällikkö **Harri Väisänen** Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksesta ohjeistaa.

Väisänen luennoi maaseututoimen henkilöstön koulutustilaisuudessa toukokuussa. Hän kävi läpi muun muassa CAP-uudistuksen aikataulua.

– Sähköinen tukien haku päättyy 15. kesäkuuta. Uudis-

tus teettää paljon työtä maaseutuhallinnossa. Lomiatyöyppörrastaa, sillä konttorin pitää olla auki heinäkuussakin. Elokuun puolivälin jälkeen lomaa ei voi enää pitää. Digitointimuutokseen liittyvät valvonnat ja loppukorjaukset tulee tehdä 2. lokakuuta mennessä, Väisänen luettelee.

Maatalousyrittäjä valmistautuu muutokseen

Purmojärveläisen 26-vuotiaan **Sami Lahtisen** maitotilalla on noin 350 nautaa. Lypsykarjaa on 130 ja lisäksi nuorkarjaa. Lahtinen kasvattaa myös soneja teurasikäisiksi. Peltoa on viljelystä noin 150 hehtaaria.

– Viljelen nurmea, ohraa, kauraa ja herneitä.

Pari vuotta sitten tila investoi uuteen robottipihattoon.

– Uudessa navetassa ovat lypsylehmät ja pienet vasikat. Tulevaisuudessakin tila keskittyy lypsylehmiin.

Maatalouteen kohdistuvia uudistuksia Lahtinen seuraa mielenkiinnolla.

– CAP-uudistus tuo kai enemmän byrokraattisia muutoksia. Karjanlanta koskeva muutos ei aiheuta mitään ongelmia, siinä on tarkoitus rajoittaa pelloille levitettävän typen määrää.

Lahtinen näkee uudistuksen tuovan hyviäkin muutoksia:

– Kerääjäkasville saa perustaa seuraavan satokauden, mikä aiemmin ei ole ollut mahdollista. Tämä tarkoittaa sitä, että viljan juureen voi laittaa kasvamaan heinää, niin seuraavalle satokaudelle sen lohkon voi jättää heti nurmelle. Varsinkin eläintiloille tämä on mahdollisuus.

Lahtisen mielestä digitaalisuus helpottaa maatalousyrittäjän työtä.

– Kaikkia asioita ei tarvitse kirjoittaa paperille, kun voi tallentaa tietokoneelle.

Alahärmän lenkillä Pahkakankaan Liikenteen kuljettajan Harri Panulan kyytiin nousivat ensi kertaa Kauko ja Vieno Rajakangas. Etupenkissä istuva Maija-Liisa Puronvarsi on käyttänyt palveluliikennettä jo pari vuotta.

Arkiasioinneille palveluliikenteen kyydeillä

Kahden linja-autoyhtiön pikkubussit kuljettavat ihmisiä sivukyliltä kaupunginosien keskustoihin kauppaan ja muille asioille. Palveluliikenne on tarkoitettu kaikille kauhavalaisille.

Vuoden alusta Kauhavan alueen palveluliikenteen järjestäminen siirtyi Kaksineuvoiselta Kauhavan kaupungin vastuulle. Pääosin ikäihmisten hyödyntämä palveluliikenne on tarkoitettu kaikille Kauhavan asukkaalle.

– Palveluliikenne on tarkoitettu kaikille kaupungin asukkaalle, jotka eivät syystä tai toisesta pysty kulkemaan omilla kyydeillään. On harhakäsitys, että palvelun käyttäjän pitää olla ikäihminen. Liian harva on oivaltanut, että sivukyliltä kulkemiseen voi olla tällainenkin liikkumismuoto. Jos ihminen tarvitsee avustajaa, niin avustajan matka on ilmainen, kertoo toimistosiihteri **Tuija Kallionpää**, joka huolehtii palveluliikenteen käytännön järjestelystä ja laskutuksesta.

FAKTA: Näin palveluliikenne toimii

Palveluliikenteen auto hakee kotipihasta, vie asioille kauppaan, pankkiin tai mihin asiaa onkin, ja tuo takaisin kotiovelle. Matkoista peritään voimassa olevan linja-autotaksan mukainen maksu.

Kyyti tilataan edellisenä arkipäivänä Ylihärmässä ja Alahärmässä kello 12 mennessä numerosta 041 - 315 2560 (Pahkakankaan Liikenne) sekä Kauhavalla ja Korttesjärvellä kello 16 mennessä numerosta 0400 - 335 577 (Mantelan Liikenne).

Palveluliikenteen autot ajavat arkisin kello 9-13 seuraavasti:

- ▶ Kauhava: maanantai ja perjantai
- ▶ Korttesjärvi: tiistai
- ▶ Ylihärämä: torstai
- ▶ Alahärämä: perjantai

Palveluliikenne kilpailutetaan vuoden kuluttua, mutta siihen asti liikennöintiä hoitavat Korttesjärvellä ja Kauhavalla Man-

telan Liikenne ja Ylihärmässä ja Alahärmässä Pahkakankaan Liikenne. Kaupunki on kilpailuttanut palveluliikenteen yhdessä

Kaksineuvoisen kanssa vuonna 2020. Nyt on menossa ensimmäinen sopimuksen optiovuosi.

Autot ajavat päiväsaikaan koulukyytien välillä ja hakevat kyytiä tarvitsevat kotiovelta ja tuovat takaisin samaan paikkaan. Kuljettajat auttavat asiakasta esimerkiksi kaupassa keräämään ostoskärryyn tavaraa ja tarvittaessa kantavat ostokset kotiin jääkaappiin asti.

– Palaute on ollut todella positiivista. Asiakkaat ovat ihmetelleet, miten hyvän palvelun saa tähän rahaan. Tämä palvelu auttaa ihmisiä selviytymään arkisista asioinneista ja tuo vapautta elämään. Ei ole pakko muuttaa keskustaan, että saa viikottaiset kauppa-asiat hoidettua, Mantelan Liikenteen palveluliikennettä hoitava **Sami Kangasluoma** muistuttaa.

Korvaamaton apu

Pahkakankaan Liikenteen auto keräsi kyytiin väkeä Alahärmässä toukokuuisena perjantaina. Ratin takana oli **Harri Panula** ja kyytiin nousi pari vuotta palvelua käyttänyt **Maija-Liisa Puronvarsi**.

– Tämä on minulle tärkeä palvelu, että pääsen kauppaan keran viikossa. Pari vuotta sitten näkö oli niin heikentynyt, että menetin ajokortin.

Ajokortista oli joutunut luopumaan myös **Kauko Rajakangas**, joka **Vieno**-vaimonsa kanssa astui ensi kertaa palveluliikenteen minibussiin.

– Kyllä ajokortin menettämisen oli meille shokki. Lapsemme asuvat kaukana eivätkä voi meitä kuljettaa. Poika löysi jostain ilmoituksen tästä kaupungin järjestämästä palveluliikenteestä. Tämä on meille korvaamaton apu, Vieno Rajakangas tuumasi.

Mantelan liikenteen kuljettaja Sami Kangasluoma on saanut asiakkailta pelkästään hyvää palautetta.

Kauhavan kehitysjohtaja Juha-Martti Kuoppala pitää TE-uudistusta hyvänä mahdollisuutena tarjota jatkossa kaikki työvoimapalvelut lähipalveluina.

Työvoimapalveluihin kymmenen kunnan kimppa

TE-uudistus on merkittävä asia kunnille. Kauhava on mukana kymmenen kunnan yhteistoimintaryhmässä, joka suunnittelee työvoimapalvelujen järjestämistä alueellaan vuoden 2025 alusta.

Työvoimahallinnon uudistus tuo vuoden 2025 alusta "työkkärin" palvelut kuntien järjestäviksi. Uudistus vaatii valmistautumista, sillä pienet kunnat eivät kuitenkaan yksinään voi ottaa järjestämisvastuuta. Työllistämisalueen muodostamisen edellytyksenä on 20 000 työvoimapohja. Kauhava ja yhdeksän muuta kuntaa ovatkin päättäneet perustaa kuntayhtymän työvoimapalveluja varten.

– Tavoitteena on saada lisää työllisiä kuntiin. Kunnassa tunnetaan sen asukkaat ja elinkeinoelämä, joten näin pystytään järjestämään yksilöllisiä palveluja niin asukkaille kuin yrityksille, Kauhavan kaupungin kehitysjohtaja **Juha-Martti Kuoppala** arvioi.

Kauhavan kumppaneina ovat Lapua, Lappajärvi, Evijärvi, Vimpeli, Alajärvi, Kuortane, Alavus, Soini ja Ähtäri eli kimpassa ovat Härmänmaa, Järviseutu ja Kuusiokunnat.

– Seinäjoen kaupungilta tuli kutsu liittyä Seinäjoen alueen palveluihin, mutta katsoimme, että tuolla kymmenen kunnan yhteistyöllä saisimme järjestettyä työvoimapalvelut lähempänä palvelun käyttäjiä. Puhumme tässä yhteydes-

sä Etelä-Pohjanmaan itäisestä työllisyysalueesta.

Aiesopimus näiden kymmenen kunnan kesken tehdään kesällä ja kuntayhtymän perustamista jatketaan kesälomien jälkeen.

"TE-uudistuksen ansiosta saamme työnhakijapalvelutkin takaisin oman kunnan alueelle."

– Järjestämistahojen pitää saada työllisyyden järjestämisuunnitelmat valmiiksi loppuun loppuun mennessä ja toimitettua työ- ja elinkeinoministeriölle.

Työvoimapalveluihin kuuluvat paitsi työnhakijapalvelut myös erilaiset palvelut maahanmuuttajille ja elinkeinoelämälle. Kunnat saavat tarkoitukseen valtionosuusrahoitusta,

joka Kauhavan osalta on noin miljoonaa euroa.

– Kunnat saavat tämän la-
kisääteisen palvelun järjestämiseen yleiskatteellisen valtionosuuden.

Tavoitteena lähipalvelut

Kauhavalla on viimeksi ollut TE-toimisto kuutisen vuotta sitten, jolloin maakunnan työnhakijapalvelut keskitettiin Seinäjoelle. Yrityspalvelut ovat säilyneet Kauhavalla.

– TE-uudistuksen ansiosta saamme työnhakijapalvelutkin takaisin oman kunnan alueelle.

Työvoimapula on paikoin iso, mutta Kuoppala uskoo, että uudistus tuo helpotusta entistä paremmin myös alueen teollisuudelle.

– Kun kaikki palvelut ovat saman sateenvarjon alla, siirtymisen palvelusta toiseen on saumattomampaa. Työpaikkoihin ei tahdo löytyä valmiita työntekijöitä, vaan yritykset joutuvat kouluttamaan työvoimansa. Väilytömarkkinoiden kautta monelle voi löytyä pysyvä työpaikka.

Kauhavan työttömyysaste oli maaliskuussa 5,3 prosenttia. Kauhavalla on keväisin kesätyöpaikat mukaan lukien avoimna jopa noin 800 työpaikkaa.

Porin prikaatin sotilasvalatilaisuus

Kauhavalla 10.8.2023 klo 10 alkaen

KAUHAVA

1. Valatilaisuus urheilukentällä
2. Marssin lähtö
3. Ohimarssin vastaanotto SRKn parkkipaikalla
4. Kalustonäyttely klo 9.30-13.00
5. Yleisöalue, jossa marssia voi katsoa
6. Marssi päättyy kaupungintalolle

HUOMIO! Valatilaisuus vaikuttaa seuraaviin teihin:

- Mäki-Passintie
- Kirkkotie
- Kauppatie

Seuraa kaupungin tiedotusta kauhava.fi

Tilaisuus on avoin kaikille, tervetuloa!